

Významné hospodářské vlastnosti doporučených odrůd ječmene jarního
(ÚKZÚZ, 2009–2012)

Kategorie doporučení			Odrůdy doporučené							Předběžně doporučené					Ostatní				pouze r. 2012	
	Varianta pěstování	Průměr standardních odrůd (t/ha-1)	České pivo		sladovnické				neslad.		sladovnické				neslad.		České pivo		České pivo	
			Blaník	Bojos	Delphi	Kangoo	Sebastian	Xanadu	Azit	Grace	Explorer*	Signum*	Sunshine*	Zeppelin*	Wiebke*	Aksamit	Aktiv	Sladar		Tocada
Výnos zrna v oblasti (%)																				
Oblast kukuřičná	N	7,22	95	103	99	100	97	90	104	102	107	105	99	93	106	93	102	102	99	-
	O	7,94	106	109	113	110	110	103	110	111	116	110	110	100	109	102	109	104	111	-
Oblast řepařská	N	7,34	96	100	101	98	99	97	103	104	104	102	102	104	102	98	100	100	102	94
	O	8,01	106	107	110	110	108	105	109	113	115	107	114	113	112	106	108	106	111	97
Oblast obilnářská	N	6,14	95	102	104	98	99	90	104	104	105	101	103	109	101	100	96	104	101	96
	O	7,42	117	119	126	121	121	117	120	123	121	119	127	126	119	123	116	117	122	107
Oblast bramborářská	N	6,36	96	99	104	99	99	96	104	107	101	104	96	109	98	96	102	98	102	91
	O	7,44	112	114	118	117	116	113	117	123	123	116	115	120	117	113	113	109	121	101
Výnos předního zrna (%) (nad 2,5mm):																				
Oblast kukuřičná	N	6,63	97	106	100	101	98	91	109	101	112	112	102	89	111	92	103	107	95	-
	O	7,61	112	115	119	116	114	109	116	115	123	119	117	100	116	106	113	111	114	-
Oblast řepařská	N	6,90	97	102	101	98	100	99	104	104	105	103	104	103	104	96	101	104	100	94
	O	7,70	109	111	113	113	110	109	112	115	117	111	119	114	115	108	110	110	113	98
Oblast obilnářská	N	5,53	99	105	105	99	98	94	107	107	107	102	107	109	103	100	97	108	98	98
	O	6,97	125	128	132	126	126	123	127	130	126	126	135	130	126	127	120	125	125	110
Oblast bramborářská	N	5,76	98	102	104	100	98	99	107	110	101	107	98	110	99	94	103	102	100	93
	O	7,16	120	123	126	125	122	121	126	132	130	124	122	127	125	118	119	118	127	104
Agromická data:																				
Metání - rozdíl od odrůdy Sebastian ve dnech			1	1	1	0	70	-1	0	-3	-3	0	-1	0	-3	1	-1	-4	-1	2
Zralost - rozdíl od odrůdy Sebastian ve dnech			0	-1	0	-1	118	-3	0	-2	-3	0	-1	-1	-3	-1	-2	-2	-2	-1
Počet produktivních stébel (ks/m ²)			748	818	832	785	874	817	852	843	817	813	820	820	806	800	770	860	773	773
Délka rostlin (cm)			80	76	71	73	66	72	73	72	70	73	73	72	74	75	79	67	74	69
Odolnost proti poléhání (9-1)			5,0	5,3	3,5	5,3	5,2	5,1	5,7	5,5	5,5	5,4	5,4	5,0	5,9	5,2	4,6	7,2	4,8	5,8
Odolnost proti chorobám (9-1)																				
Padlí travní			8,8	8,8	8,8	5,3	5,8	8,8	5,7	4,9	6,0	8,9	7,7	8,9	8,6	8,9	8,6	8,8	5,5	5,4
Rez ječná			6,7	5,8	7,1	6,5	6,3	5,2	7,1	6,7	6,8	6,5	7,2	7,0	6,4	5,9	6,3	6,0	6,1	8,0
Hnědá skvrnitost			4,7	6,0	5,8	5,4	6,0	5,5	6,2	6,3	5,8	6,1	5,9	6,2	5,8	5,4	5,5	5,7	5,4	4,9
Rhynchosporiová skvrnitost			5,6	4,7	5,5	5,0	5,6	5,8	6,1	6,2	4,4	4,3	5,7	6,8	4,9	7,6	5,5	6,4	5,2	4,2
Fuzária v klase			6,6	6,9	6,8	7,1	6,7	7,0	6,6	7,1	6,7	6,4	6,4	7,2	7,0	6,9	6,5	6,9	6,9	7,5
Nespecifické skvrnitosti			6,7	6,8	6,3	6,0	6,3	6,5	6,6	6,4	6,5	6,7	6,8	6,5	6,8	4,8	4,8	5,9	6,9	7,0
Kvalita zrna:																				
Hmotnost tisíce zrn (g)			48	48	52	49	46	47	50	49	52	49	48	47	50	45	49	48	51	46
Podíl předního zrna (%)			95	95	94	94	93	95	95	95	94	95	95	92	95	92	94	97	92	97
Obsah dusíkatých látek v sušině (%) ¹⁾			11,1	11,3	10,3	10,9	10,4	11,1	-	-	10,5	10,9	10,9	10,4	-	10,8	11,1	-	-	11,1 ¹⁾
Sladovnická jakost (9-1) ¹⁾			5,4	5,8	7,3	6,4	7,7	8,3	-	-	6,4	6,9	7,6	9,0	-	4,4	3,9	-	-	5,5 ¹⁾
Rok registrace			2007	2005	2011	2008	2005	2006	2008	2010	2012	2012	2012	2012	2012	2007	2008	2010	2006	2002
Množitelské plochy 2012 (E+C1) (%)			4,8	17,6	1,2	9,7	16,3	9,3	2,2	1,0	0,4	-	0,2	-	1,6	-	0,9	-	-	23,3

Vysvětlivky:

(*) - menší počet dat - nová odrůda

(**) - u odrůdy Malz jsou výsledky pouze z roku 2012. Z důvodu velkého poškození pokusů suchem není hodnocen v kukuřičné oblasti výnos zrna ani předního zrna

(1) - údaje pouze z roku 2012

Relativní hodnoty jsou vztaženy k průměru standardních odrůd (Bojos, Sebastian, Tocada a Kangoo) v neošetřené variantě pěstování v dané oblasti.

Bodové hodnocení: 9 = nepoléhavá, odolná proti napadení, nejjakostnější;

1 = zcela poléhavá, zcela napadána, bez sladovnické jakosti.

Varianta pěstování: N = neošetřeno fungicidy ani morforegulatory

O = ošetřeno fungicidy

Kategorie rozmnožovacího materiálu: E - Elita, C1 - certifikované osivo

Stanovení sladovnické jakosti provedl Výzkumný ústav pivovarský a sladařský - Sladařský ústav Brno.

České pivo - Odrůdy doporučené VÚPS pro výrobu piva s chráněným zeměpisným označením „České pivo“

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

A

KOMISE PRO SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD JEČMENE

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD 2013

JEČMEN JARNÍ

Obdobně jako v jiných zemích Evropské unie i v České republice jsou vytvářeny Seznamy doporučených odrůd hlavních polních plodin, jejichž cílem je:

- usnadnit uživatelům orientaci v širokém sortimentu nabízených odrůd,
- poskytnout pěstitelům a zpracovatelům objektivní a nezávislé informace o odrůdách a jejich vhodnosti pro pěstební podmínky v České republice.

Seznam obsahuje popisy odrůd ječmene, které vykázaly během řady let velmi dobré výsledky v rámci registračního řízení a následně v rámci zkoušení pro Seznam doporučených odrůd nebo o ně projevil zájem zpracovatelský průmysl.

Pěstitelé by měli upřednostňovat odrůdy uvedené v Seznamu, pokud nemají důkazy či zkušenosti, že jiná odrůda, zapsaná ve Státní odrůdové knize České republiky nebo ve Společném katalogu odrůd druhů zemědělských rostlin Evropské unie, je pro jejich konkrétní pěstební podmínky vhodnější.

Pěstitelům sladovnického ječmene se doporučuje, aby se seznámili se sortimentem odrůd vykupovaných konkrétními sladovnicemi.

Hodnocení odrůd

Odrůdy ječmene jsou nejprve hodnoceny v rámci registračního řízení ÚKZÚZ. Po úspěšném ukončení těchto zkoušek může majitel přihlásit odrůdu do zkoušek pro Seznam doporučených odrůd.

Nově registrované odrůdy mohou být zařazeny do Seznamu jako **předběžně doporučené** na základě minimálně tříletých zkoušek. **Doporučené** mohou být odrůdy na základě minimálně čtyřletých zkoušek. Odrůdy mohou být ze Seznamu kdykoliv odstraněny.

Hodnocení uvedených odrůd vychází z průměrů dat získaných v pokusech konaných v letech 2009–2012 na zkušebních stanicích ÚKZÚZ a zkušebních místech spolupracujících organizací. Zkoušení probíhá podle jednotné metodiky a pokusy jsou pravidelně kontrolovány pracovníky Národního odrůdového úřadu ÚKZÚZ.

Sladovnická kvalita, výnos předního zrna (nad sítem 2,5 mm) a zájem sladařského průmyslu jsou základními hodnocenými kritérii u sladovnických odrůd ječmene.

Výnos zrna je základním kritériem pro hodnocení ječmene nesladovnického.

V rámci hodnocení sladovnických i nesladovnických odrůd ječmene jsou zohledněny i **agronomické vlastnosti** (ranost, odolnost proti poléhání, odolnost vůči chorobám).

Podrobné informace lze získat na webových stránkách ÚKZÚZ (www.ukzuz.cz), nebo v publikaci SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD, která je každoročně v jarním období aktuálně vydávána.

DOPORUČENÉ ODRŮDY

AZIT ^{CPG} - nesladovnická odrůda. Rostliny středně vysoké, středně až méně odolné proti poléhání. Zrno velké, podíl předního zrna vysoký. **Předností** je vysoký až velmi vysoký výnos zrna v neošetřené variantě a střední odolnost proti napadení rzí ječnou. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení padlím travním na listu.

Udržovatel: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

BLANÍK ^{CPG} - sladovnická odrůda. Je doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké až vysoké, méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až velké, podíl předního zrna vysoký. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení hnědou skvrnitostí a nízký výnos předního zrna v řepařské oblasti.

Udržovatel: **Limagrain Nederland B.V., Nizozemsko**

Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

BOJOS ^{CPG} - sladovnická odrůda, preferovaná téměř všemi sladovnami. Je doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké, méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, podíl předního zrna vysoký. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení rhynchosporiovou skvrnitostí.

Udržovatel: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

Odrůda BOJOS

DELPHI ^{CPG} - sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké, náchylné k poléhání. Podíl předního zrna vysoký. **Předností** je velmi velké zrno a střední odolnost proti napadení rzí ječnou. **Rizikem** je náchylnost k poléhání.

Udržovatel: **Sejet Planteforaedling I/S, Dánsko**

Zástupce v ČR: **SELGEN, a.s.**

Odrůda DELPHI

GRACE ^{CPG} - nesladovnická odrůda. Rostliny středně vysoké, odrůda méně odolná proti poléhání. Zrno středně velké až velké, podíl předního zrna vysoký. **Předností** je vysoký až velmi vysoký výnos zrna ve všech oblastech a variantách pěstování, střední odolnost proti napadení hnědou skvrnitostí a ranost. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení padlím travním na listu.

Udržovatel: **NORDSAAT Saatzucht GmbH, Německo**

Zástupce v ČR: **B O R, s.r.o.**

Odrůda GRACE

KANGOO ^{CPG} - sladovnická odrůda, požadovaná některými sladovnami. Rostliny středně vysoké, méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až velké, podíl předního zrna vysoký. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení padlím travním na listu a rhynchosporiovou skvrnitostí.

Udržovatel: **Limagrain Nederland B.V., Nizozemsko**

Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

Odrůda KANGOO

MALZ ^{CPG} - sladovnická odrůda, preferovaná téměř všemi sladovnami. Je doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až malé. **Předností** je vysoký podíl předního zrna. **Rizikem** je nízký výnos předního zrna ve všech oblastech a variantách a menší odolnost proti napadení padlím travním na listu, hnědou skvrnitostí a rhynchosporiovou skvrnitostí.

Udržovatel: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

Odrůda MALZ

SEBASTIAN ^{CPG} - sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí, preferovaná většinou sladoven. Rostliny nízké, méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až malé, podíl předního zrna středně vysoký až vysoký. **Rizikem** je střední odolnost proti napadení padlím travním na listu.

Udržovatel: **Sejet Planteforaedling I/S, Dánsko**

Zástupce v ČR: **SELGEN, a.s.**

Odrůda SEBASTIAN

XANADU ^{CPG} - sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí, preferovaná některými sladovnami. Rostliny středně vysoké, méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, podíl předního zrna vysoký. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení rzí ječnou a nižší výnos předního zrna.

Udržovatel: **NORDSAAT Saatzucht GmbH, Německo**

Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.**

Odrůda XANADU

PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÉ ODRŮDY

EXPLORER ^{CPG} - sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké, středně až méně odolné proti poléhání. Podíl předního zrna vysoký. **Předností** je velmi velké zrno a vysoký výnos předního zrna ve všech oblastech a variantách pěstování. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení rhynchosporiovou skvrnitostí.

Udržovatel: **SECOBRA Recherches, Francie**

Zástupce v ČR: **SOUFFLET AGRO a.s.**

Odrůda EXPLORER

SIGNUM

Sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké, méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až velké, podíl předního zrna vysoký. **Předností** je vysoký výnos předního zrna v neošetřené variantě pěstování ve všech oblastech. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení rhynchosporiovou skvrnitostí.

Udržovatel: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

SUNSHINE

Sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké, méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až velké, podíl předního zrna vysoký. **Předností** je střední odolnost proti rzi ječné a vysoký až velmi vysoký výnos předního zrna v řepašské a obilnářské oblasti.

Udržovatel: **Saatzucht Breun GmbH & Co. KG, Německo**

Zástupce v ČR: **B O R, s.r.o.**

Odrůda SUNSHINE

WIEBKE

Nesladovnická odrůda. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, podíl předního zrna vysoký. **Předností** je vysoký výnos zrna v neošetřené variantě v kukuřičné oblasti a v ošetřené variantě v řepašské oblasti. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení rhynchosporiovou skvrnitostí.

Udržovatel: **NORDSAAT Saatzucht GmbH, Německo**

Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.**

Odrůda WIEBKE

ZEPPELIN ^{CPG} - sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké, méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, podíl předního zrna středně vysoký. **Předností** je vysoký až velmi vysoký výnos předního zrna v obilnářské a bramborářské oblasti a v neošetřené variantě v řepašské oblasti a dobrý zdravotní stav

Udržovatel: **Sejet Planteforaedling I/S, Dánsko**

Zástupce v ČR: **B O R, s.r.o.**

Odrůda ZEPPELIN

OSTATNÍ ODRŮDY

Odrůda AKSAMIT

AKSAMIT ^{PO} - sladovnická odrůda. Je doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké, méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až malé, podíl předního zrna středně vysoký. **Předností** je odolnost proti napadení rhynchosporiovou skvrnitostí. **Rizikem** je nízký výnos předního zrna v kukuřičné, řepašské a bramborářské oblasti.

Udržovatel: **SELGEN, a.s., ŠS Stupice**

Odrůda AKSAMIT

AKTIV ^{CPG} - sladovnická odrůda. Rostliny středně vysoké až vysoké, méně odolné proti poléhání. Zrno velké, podíl předního zrna vysoký. **Rizikem** je menší odolnost proti poléhání.

Udržovatel: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

Odrůda AKTIV

SLADAR - nesladovnická odrůda. Rostliny nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až velké. **Předností** je odolnost proti napadení padlím travním v rámci sortimentu nesladovnických odrůd, střední odolnost proti poléhání, ranost a velmi vysoký podíl předního zrna. **Rizikem** je nízký výnos zrna v ošetřené variantě.

Udržovatel: **HORDEUM s.r.o., Slovensko**

Zástupce: **OSEVA-trading, spol. s r.o.**

Odrůda SLADAR

TOCADA ^{CPG} - nesladovnická odrůda. Rostliny středně vysoké, méně odolné proti poléhání. Zrno velké, podíl předního zrna středně vysoký. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení padlím travním na listu a rhynchosporiovou skvrnitostí.

Udržovatel: **KWS LOCHOW GMBH, Německo**

Zástupce v ČR: **SOUFFLET AGRO a.s.**

Odrůda TOCADA

^[1] PO - udělena ochranná práva k odrůdě podle zákona č. 408/2000 Sb

^[2] CPG - udělena odrůdová práva Společenství (nařízení Rady (ES) 2100/94)